

(Nº 17)

Joan Blanca.

Obtint al gremi de la Gove Catalunya.

Joan Blanca.

... mas quiero honra sin hijo
que hijo con mi honor manchado.
(Romancero General.)

I.

Borts del Rey iniciada prova
la ciutat de Berginya,
francesos la volen prendre
y a partir no's vol donar.

Dues voltes ja l'expasa
del Rey d'Aragó, en Joan,
dels inimichs que l' cercavan
los lirs de plata ha dallat;

Mas ara com ara 's trova
Sels Pirineus part en llà,
y valentsen, en l'his onze
trepitjar vol los tractats.

-Den del cel! - en Joan Blanca
 lo Cònsol, esclama irat,
 al veure en lo camp les tendes
 de sos inimitos mortals;

-Si has pensat que per mancar nos
 la espasa del Rey Joan,
 la intar ha de ser teva,
 Rey Lluís, t'has enganyat.

No li vé al Rey lo coratge
 de la llet qu'infant mania,
 sino del foc de les lluyes
 que tingué ab los catalans.

Via fora, los francesos!
 visca Aragó y Bergunya!
 à l'arma!... y un crit de guerra
 s'afoga per l'ample espay.

Tot regint un tron la forca,
 altre al sabre afina 'l tall,
 qui la llança ardit enipunya,
 qui descolga la bestral.

7

Drollan foch totes les boques,
tots los ulls flamejan llanys,
tots los cors pantegjan d'ira,
tots los homes s'han albat!

- Mon car fill, prenen la espasa,
munten lo fogós cavall,
anau a fer als francesos
la rebuda que ls hi cal.

Lo donzell tot desseguida
del pare ha besat la mà,
y al resó de les trompetes
bat a bat s'obra 'l portal.

- Com un llany no t'esperona!
com no t'porta un huracà...!
lo donzell al cavall punxa,
lo cavall vola pel camp.

Ja 'l francès cerca les armes,
ja les armes cercan carn,
y cossos hi ha que lluytan
qu' en terra 'ls hi bota 'l cap.

De salt los murs, vells y dones
 aixordan a crits lo camp,
 com monter en la cassera
 qu' atia a la presa 'ls cans,

Y fins qu' un crit, una tronada
 de crits que fan tremolar
 la terra, lo triomf pregonan
 d' Arago y de Perpinya.

Y a la llum de les teyeres,
 puix la nit vinguda es ja,
 porta d' Olma altra vegada
 van entrant los ciutadans.

II.

Dels francesos les trompetes
 han cridat a parlament,
 y al mur se n' arriba 'l Consol
 llurs proposits per saber.

Dell punt que pujat hi havia,
 li parlava un cavaller.

— En la sortida qu'heu feta
 vostre fill ha caygut pres.

Senyor, si volen que visca,
 poch per ell vos caldria fer,
 que tot es poch quan se compra
 lo qu' al vendre no té preu.

Obriuen, Senyor les portes
 de la vila, y salvat es;
 si per cas no les obrissen,
 poden comenarls a Deu."

Lo bonol a la sorpresa
 no sab que dir ni que fer,
 y sent gel dintre les venes
 y en lo cap tot un infern.

Li sembla que 'l fill lo crida
 y li sembla que la veu
 de la patria li recorda
 que la patria es lo primer.

Y lluyta y ab faç serena
 lo cor s' amaga s' estremy
 y posa al front més arrugues
 qu' en vint anys, en un moment!

Al fi parla. — Per la vila
 ne tinch fet un sagrament,
 no hi ha manera en la terra
 de ferme mancar a n' ell.

Per lo fill que tant estimo
 no daré lo que no es mien;
 ni per deu, ni jo 'l tenia,
 ni per més, ni 'n tingués més!"

Y tirantlohi la espasa
 de dalt del mur afajeix:
 — Ajo es lo que sols puch salvaros,
 ab Perpinya no hi pensen. —

Los seguit devant lo Consol
 garrotat portan al pres;
 lo butri, la espasa nua,
 entera se fa d'un pen:

Lo sol sobre l'angla fulla
 un moment ne reflecteix,
 bell punt les trompetes sonan...
 entorn un gran xisclé's sent!

¡Dau lo perdó!... saignant roda
 per terra 'l cap del donzell,
 ningú sab si 'l pare alena,
 ningú sab si 'l pare ho veu.

Fit a fit lo carnys esguarda
 abocat sobre un merlet...
 passa un' hora, 'n passen dues,
 ningú respirar lo sent.

Son fill més petit s'atansa
 per traurer del lloch aquell.
 - Que feu aquí, lo meu pare?
 - Que tinc de fer, lo fill meu?

Cercava la part més fhuixa
 que hi juga en lo camp haver,
 ja qu' es forsa lo tornarhi
 per que no s' malverse 'l temps.

Breyen lo cavall més Sestre,
 cercan lo més fort capell,
 cenyins' la mellor covassa
 y a l' arba montat esten.

Mentre 'ls lirs no vejan cause
 no sien vaga al vostre acer,
 ferin fort en los francesos,
 ferint'hi fort, lo fill meu!

Y mentre 'l donzell ab rabia
 lo pom de la espasa estreny,
 y algun ab la mà 'ls ulls s'aixuga
 al passar per vora d' ell;

11
Dins de la cambra més fosca
sospira en Blanca gremment,
per lo fill que tant volia,
per la pàtria a qui vol més!

